

[Bernhard Baunsgaard]

Det betyder dog ikke, at afskaffelsen af rentefradraget for gæld til privatforbrug vil være uden virkning. Der vil altid være en stor gruppe af navnlig lønmodtagere og pensionister, som kun råder over meget beskedne formueaktiver. Disse skatteydere vil i praksis få meget svært ved at overbevise skattemyndighederne om, at deres lån er anvendt til andet end privatforbrug. Derfor vil de kun sjældent opnå fradrag for deres renteudgifter.«

Senere blev det såkaldte Ganstedudvalg nedsat i 1974. Afdelingschef i skattedepartementet J. Gansted var formand, og udvalget fik navn efter ham.

Udvalget blev nedsat den 21. august 1974, havde kun kort tid at arbejde i og afgav i februar 1975 »Betænkning om beskatningsregler for ejerboliger«.

Betænkningen skulle »udarbejde forslag til en gradvis afvikling af lejeværdibegrebet og en gradvis begrænsning af fradragsretten for renter af gæld i ejerboliger, således at overskuds- og underskudsbegrebet og dermed ejendomsskemaet bortfalder«.

I betænkningen gøres opmærksom på, at udvalget *ikke* skulle udtale sig om, hvorvidt den i kommissoriet ønskede ordning skulle søges gennemført.

Udvalget havde 6 medlemmer, men to medlemmer tog alligevel stilling hertil: »På baggrund af de betydelige problemer og vanskeligheder, der er omtalt i betænkningen, har (professor ved Danmarks forvaltningshøjskole) Leth Jeppesen og (statsautoriseret revisor) From Petersen dog afgivet en udtalelse, der findes på side 221 f.f. Disse to medlemmer af udvalget har ud fra de i kommissoriet givne forudsætninger tilsluttet sig det af udvalget udarbejdede forslag som den administrativt, socialt og samfundsøkonomisk mindst skadelige af de foreliggende løsningsmuligheder. Mens de øvrige udvalgsmedlemmer ikke udtaler sig om, hvorvidt forslaget bør søges gennemført, har Leth Jeppesen og From Petersen draget den konklusion, at dette må frarådes.«

Udvalgets forslag gik ud på, at gæld, som var sikret ved direkte pant i ejerboligen, og gæld, som var sikret ved håndpant i ejerpantebreve og ved skadesløsbreve, i det omfang gælden kunne rummes inden for ejerboligens værdi skulle henføres til denne og derfor ikke kunne give ret til rentefradrag.

En række selvstændige ville imidlertid blive ramt af ordningen, fordi en del af dem ofte må give pant i ejendommen for erhvervsgæld, og de kunne altså ikke fratække renter for denne gæld. Der ville også opstå vanskeligheder, når ejendommens værdi steg og der derved blev plads til mere gæld, så flere renter ikke mere kunne fratækkes. Efter udvalgets mening var det alligevel den mindst skadelige udvej.

Også dette sidste udvalg gjorde opmærksom på vanskelighederne ved at afskaffe retten til at fradrage renter af privat gæld og nævnte også en række tilfælde på de vanskeligheder, man havde haft i udlandet, når man havde gjort forsøg på det.

Disse særdeles håndfaste indvendinger fremført ikke mindst af praktiske grunde har bevirket, at det radikale forslag går en anden vej.

Det foreslås, at man i første omgang bevarer retten til at fradrage de udgifter, der i øjeblikket giver ret til fradrag. Men retten til fradrag skal ske på en principielt anden vis end nu.

I øjeblikket sker fradrag, før skatten beregnes; det radikale forslag bygger på, at skatten beregnes før fradrag. Skatteberegningen skal ske med to trin – en forenkling i sammenligning med det nuværende system, hvor skatten opkræves over tre trin.

Forenklingen opnås ved at stryge det nuværende mellemste trin, hvor der opkræves ca. 57 pct. i skat. Det stræk, hvor det nugældende mellemtrin bruges – indkomster mellem 77.400 kr. og 139.400 kr. – dækkes så af proportionalstrækket med en opkrævning på ca. 43 pct.

Grænsen mellem proportionalstrækket med de 43 pct. og sidste trin i den radikale skala sættes ved 140.000 kr.

Ved at opkræve skat med samme procent over et så langt stræk som fra 1 kr. til 140.000 kr. nås flere ting.

Med en indkomst på 140.000 kr. vil skønsmæssigt omkring 95 pct. af samtlige skatteydere være dækket.

Skøn antyder desuden, at man kan mildne sammenstødet mellem stigende skat og bortfald af visse tilskud. Inden for denne grænse på 140.000 kr. vil man kunne aftrappe de velfærdstilskud, som stadig sættes i forhold til indkomsten, e.g.: betaling i børnehaver/fritidshjem, boligtilskud, uddannelsesstøtte